

تعیین مشخصات روان سنجی مقیاس درجه بندی SNAP-IV، اجرای والدین

دکتر سید جلال صدرالسادات^۱، *زهرا هوشیاری^۲، دکتر رضا زمانی^۳، لیلا صدرالسادات^۴

چکیده

هدف: پرسشنامه SNAP-IV، مقیاسی جهت تشخیص و درجه بندی اختلال بیش فعالی - کمبود توجه است که توسط سوانسون، نولان و پلهام تألیف شده است. هدف از این پژوهش تعیین مشخصات روان سنجی این آزمون در جامعه کودکان ۷ تا ۱۲ سال شهر تهران بر اساس نظرات والدین است.

روش بررسی: پژوهش توصیفی حاضر از نوع مطالعات متدولوژیک، کاربردی و اعتبارسنجی است. از جامعه کودکان تهرانی، نمونه‌ای به حجم ۱۰۰۰ نفر به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی انتخاب شدند و سپس از مادران این کودکان خواسته شد طبق مقیاس SNAP-IV، کودک خود را ارزیابی کنند. ۶۸۶ پرسشنامه بطور کامل پاسخ داده شد و مابقی به علل مختلف و نقص‌های موجود حذف گردید. بدین ترتیب حجم نمونه نهایی ۶۸۶ نفر بود. ۳۰ نفر از اعضاء نمونه مجدداً یک ماه پس از اجرای اصلی، مورد آزمون قرار گرفتند. همچنین مصاحبه بالینی نیز روی ۳۶ نفر از نمونه‌ها انجام شد. جهت بررسی و تحلیل داده‌ها از آزمونهای آماری ضریب همبستگی پیرسون، آزمون کولموگراف - اسمیرنوف، لوین و آزمون تی برنز فیشر استفاده شد.

یافته‌ها: روایی ملاکی آزمون ۰/۴۸ و طبق تحلیل عامل این آزمون دارای ۳ عامل است که مجموعاً ۵۶٪ واریانس را تبیین می‌کنند. روایی محتوا نیز مورد تأیید متخصصان است. ضریب پایایی بازآزمون برابر با ۰/۸۲، آلفای کرونباخ ۰/۹۰ و ضریب دو نیمه کردن ۰/۷۶ می‌باشد. نقطه برش در کل مقیاس و هر کدام از خرده مقیاس‌های کمبود توجه و بیش فعالی به ترتیب برابر با ۱/۵۷، ۱/۴۵ و ۱/۹ است.

نتیجه‌گیری: یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد آزمون از مشخصات روان سنجی مناسبی برخوردار است و استفاده همراه با اطمینان آن را در موقعیت‌های مختلف پژوهشی، تشخیصی و درمانی توصیه می‌کند.

کلید واژه‌ها: مقیاس درجه بندی / اختلال کمبود توجه - بیش فعالی / پایایی / روایی / نقطه برش

- ۱- مددکار روانی اجتماعی، استادیار دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۲- کارشناس ارشد روانسنجی
- ۳- روان شناس یادگیری، دانشیار
- ۴- کارشناس ارشد زبان‌شناسی

تاریخ دریافت مقاله: ۸۵/۱۲/۲۱

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۶/۶/۵

* آدرس نویسنده مسئول:

استان فارس، مرودشت، کیلومتر ۳
جاده تخت جمشید - مرودشت، دانشگاه
آزاد اسلامی - واحد مرودشت
تلفن: ۰۷۲۸-۳۳۳۸۶۸۴

*E-mail: hooshyari_may2006@yahoo.com